

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

DEKA - bo DEKAgram - czy DEKO tak jak KILO?

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Najwłaściwsza forma to właśnie DEKA – pierwszy człon słowa DEKAGRAM. Forma DEKA ma rodzaj nijaki i jest nieodmienna, co oznacza, że DEKA łączy się z każdym liczebnikiem i występuje w każdym przypadku fleksyjnym. Poprawnie zatem: jedno deka, dwa deka, pięć deka, 10 deka, 35 deka, 80 deka; do 15 deka mąki pszennej dodajemy 10 deka mąki kukurydzianej i łączymy to wszystko z 25 deka (dwudziestoma pięcioma deka) płatków owsianych, po czym mieszaninę wysypujemy do 20 deka (dwudziestu deka) rozpuszczonego masła. Obok formy DEKA powstała wtórnie forma DEKO – przez analogię do formy KILO i dlatego, że większość rzeczowników nijakich kończy się na -o. Postać DEKO jeszcze kilkanaście lat temu uznawana była za niepoprawną: przestrzegano przed jej używaniem słowniki poprawnościowe i poradniki językowe. Współcześnie jednak traktowana jest już jako dopuszczalna, w każdym razie na poziomie normy potocznej. Możemy więc powiedzieć: 5 deko mleka w proszku, choć lepiej: 5 deka mleka w proszku, a jeszcze lepiej: 5 dekagramów mleka w proszku.